

Akciju sabiedrības "Latvijas Gāze"

PADOMES ZIŅOJUMS

par 2023. gadu

Salīdzinājumā ar 2022. gadu, 2023. gadā dabasgāzes tirgos bija vērojama mazāka spriedze un zemākas dabasgāzes cenas, tomēr dabasgāzes patēriņš gan Latvijā, gan citviet Eiropā joprojām saglabājas zems. Tam ir vairāki iemesli, taču galvenokārt tas ir skaidrojams ar zemo aktivitāti rūpniecības sektorā, pieprasījuma samazināšanos enerģētikas sektorā, siltiem laikapstākļiem un kopējo ekonomiskās aktivitātes samazināšanos eirozonā. Tāpat, Eiropas Savienības līmenī joprojām pastāv apņemšanās samazināt dabasgāzes patēriņu par 15% periodā no 2022. gada 1. augusta līdz 2024. gada 31. martam atbilstoši Eiropas Savienības Padomes Regulai (ES) 2023/706 (ar kuru groza Padomes Regulu (ES) 2022/1369). Šādā tirgus situācijā ir būtiski saviem klientiem nodrošināt augstas kvalitātes pakalpojumus par konkurētspējīgām cenām.

Sabiedrības darbību 2023. gadā būtiski ietekmēja 2022. gada 14. jūlijā pieņemtie "Grozījumi Enerģētikas likumā", kas paredzēja ar 2023. gada 1. maiju izslēgt no Enerģētikas likuma Publiskā tirgotāja institūtu, kā arī atvērt mājsaimniecību dabasgāzes tirgu ar 2023. gada 1. maiju. Tāpēc Sabiedrība ir veikusi apjomīgu darbu pie jaunu produktu izstrādes, pārdošanas aktivitāšu veikšanas, kā arī ir būtiski izmainījusi klientu apkalpošanas modeli, lai nodrošinātu veiksmīgu pāreju no regulētā mājsaimniecību dabasgāzes tirgus uz atvērto mājsaimniecību dabasgāzes tirgu. Ieguldītais darbs ir sniedzis rezultātus - pēc mājsaimniecību dabasgāzes tirgus atvēršanas, Sabiedrība ir saglabājusi 86% mājsaimniecību klientu portfeli, salīdzinot ar klientu skaitu uz 2023. gada sākumu.

2023. gadā Sabiedrība strādāja ar 56.9 miljonu EUR zaudējumiem. Minētais rezultāts ir skaidrojams ar to, ka, pirmkārt, Sabiedrība veica uzņēmuma ienākuma nodokļa maksājumus valsts budžetā 30.5 miljonu EUR apmērā par aprēķinātajām

dividendēm Sabiedrības akcionāriem. Otrkārt, Sabiedrība ir veikusi pārvērtēšanu dabasgāzei (krājumiem), kas tika iegādāta 2022. gada beigās par tā brīža tirgus situācijai atbilstošu cenu, tādejādi izpildot prasības, kas noteiktas Ministru kabineta noteikumos Nr. 503 "Enerģijas lietotāju apgādi agrīnās brīdināšanas un trauksmes līmeņa izsludināšanas laikā" (turpmāk – Noteikumi). Atbilstoši Noteikumiem publiskajam tirgotājam (Sabiedrībai) tika uzlikts par pienākumu uzturēt krājumus IPGK 1 150 GWh apjomā saistīto lietotāju (mājsaimniecību) gāzapgādei laika periodā no 2022. gada 10. augusta līdz 2023. gada 30. aprīlim, katru mēnesi rezervēto atlikumu 1 150 GWh samazinot par iepriekšējā mēnesī faktiski piegādāto dabasgāzes apjomu mājsaimniecībām. Neskatoties uz saistīto lietotāju gāzapgādes vajadzībām nepieciešamā apjoma faktisko samazinājumu par 20% gan 2022., gan 2023. gadā, salīdzinājumā ar iepriekšējo trīs gadu vidējo patēriņu, šo noteikumu rezultātā Sabiedrības bilancē uz 30.04.2023. bija 236 GWh dabasgāzes, kas bija rezervētas tikai mājsaimniecību gāzapgādei un nevarēja tikt pārdota tālāk citiem klientiem par tirgus līmenim atbilstošām cenām. Šo noteikumu izpildes rezultātā, pēc dabasgāzes krājumu pārvērtēšanas, Sabiedrībai radušies zaudējumi sastāda 16.86 miljonus EUR. Tāpat, Saeimā 2022. gada 14. jūlijā tika pieņemts likums "Grozījumi Enerģētikas likumā", kas paredzēja ar 2023. gada 1. maiju izslēgt no Enerģētikas likuma Publiskā tirgotāja institūtu. Sabiedrībai, kā Publiskajam tirgotājam no 2023. gada 1. janvāra, kad tika apstiprināts tarifs, līdz 2023. gada 30. aprīlim bija pienākums pārdot dabasgāzi par regulētu tarifu. Atbilstoši tarifu noteikšanas metodikai, zaudējumi, kas rodas Publiskajam tirgotājam, tiek kompensēti cenu starpību ietverot nākamajā tarifa periodā. Nākamais tarifa periods neiestājās dēļ grozījumiem iepriekš norādītajā likumā, kā arī netika noteikta pāreja no regulētās nozares uz tirgus apstākļiem, kas kompensētu regulētā tirgū Sabiedrībai radītos zaudējumus. Attiecīgi Sabiedrībai, pēc laikā līdz 2023. gada 30. aprīlim spēkā esošajām tiesību normām, bija tiesības saņemt zaudējuma kompensāciju, bet tāda Sabiedrībai nav kompensēta. Sabiedrības zaudējumi, kas veidojas no dabasgāzes piemērojamās un faktiskās cenu starpības šajā laika posmā (2023. gada janvāris – aprīlis) ir 5.02 miljoni EUR. Ievērojot minēto, kopsummā 21.88 miljoni EUR būtu kompensējami no Latvijas valdības puses. Patreizējā brīdī Sabiedrība turpina uzsākt sarunu procesu ar atbildīgajām enerģētikas nozares iestādēm par minētā jautājuma iespējamo risinājumu.

Apjomīgs darbs tika paveikts, pildot 2022. gadā pieņemto Sabiedrības akcionāru lēmumu par bijušā Sabiedrības meitasuzņēmuma AS "Gasol" pārdošanu. Pārdošanas process tika veiksmīgi noslēgts 2023. gada vasarā – 17. jūlijā tika izpildīti

pēdējie priekšnosacījumi pārdošanas darījuma pabeigšanai un 2023. gada 24. jūlijā tika reģistrēta īpašumtiesību maiņa Latvijas Republikas Komercreģistrā, par AS "Gaso" 100% kapitāldaļu turētāju kļūstot AS "Eesti Gaas", kā rezultātā Latvijas Gāze koncerns beidza pastāvēt.

2023. gada 24. novembrī, mainoties akciju sabiedrības "Latvijas Gāze" akcionāru struktūrai, Padomes locekļi Nikolas Merigo Kuks, Hans Peters Florens un Ēriks Atvars ir atkāpušies no Padomes locekļu amata. Akciju sabiedrības "Latvijas Gāze" Padome turpināja darbu 8 locekļu (nepilnā) sastāvā līdz nākamajam akcionāru lēmumam 2024. gada 22. februārī, kad tika ievēlēta akciju sabiedrības "Latvijas Gāze" Padome šādā jaunā sastāvā: Valentīns Bļugers, Nikolajs Dorofejevs, Guntars Reidzāns, Edgars Buncis, Matiass Kolenbahs, Kristians Janzens, Jeļena Mihailova, Jurijs Ivanovs, Kirils Seļežņovs, Vitālijs Hatjkovs un Kirils Neujmins.

2023. gadā Padome savās sēdēs izskatīja Sabiedrības Valdes sniegto ziņojumu par risku pārvaldību par 2023. gadu un apstiprināja aktualizēto Risku pārvaldības un vadības politiku, Valdes sagatavotos ikmēneša ziņojumus Padomei par Sabiedrības saimniecisko darbību. Padome izskatīja un apstiprināja AS "Latvijas Gāze" 2022. gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu, saskaņoja Sabiedrības 2024. gada budžetu, kā arī Sabiedrības leķšējās audita daļas sagatavoto ziņojumu par Risku kontroles sistēmas efektivitāti un novērtējumu par leķšējā audita darbības plāna izpildi 2022. un 2023. gadam un leķšējā audita plānu 2024. gadam.

Sabiedrības Revīzijas komiteja turpināja darbu trīs komitejas locekļu sastāvā: Juris Savickis, Anita Kaņepa un Antons Beļevitins. 2024. gada 22. februārī, Sabiedrības akcionāri ievēlēja Revīzijas komiteju šādā jaunā sastāvā: Jānis Mežiels, Marks Maizenbergs, Nikolajs Dorofejevs un Antons Beļevitins.

Padomes sēžu starplaikos darbojās ar 2018. gada 18. septembra akciju sabiedrības "Latvijas Gāze" Padomes ārkārtas sēdes Nr. 5 (2018) lēmumu izveidotā Konsultatīvā grupa. Padomes Konsultatīvās grupas izveides mērķis bija aizsargāt Sabiedrības akcionāru intereses, konsultējot par AS "Gaso" un Latvijas Gāze koncerna būtiskajiem jautājumiem. Savukārt, AS "Latvijas Gāze" kļūstot par tirdzniecības uzņēmumu, kam vairs nepieder kritiskā infrastruktūra un/vai valsts drošībai nozīmīga kapitālsabiedrība AS "Gaso", vairs nepastāv Latvijas Gāze koncerns, likvidējot publiskā tirgotāja institūtu Latvijas normatīvajā regulējumā, nepastāv nepieciešamība pēc

šādas organizatoriskas struktūras starp Valdi, Padomi un Akcionāriem Ievērojot minēto Padome pieņēma lēmumu likvidēt Konsultatīvo grupu ar 2023. gada 1. decembri.

Padome sniedza Valdei norādījumus un ieteikumus Sabiedrības darbības uzlabošanai. Padome arī apstiprināja un ieteica ievēlēšanai Sabiedrības finanšu pārskatu revidentu. Padome ir iepazinusies ar Korporatīvās pārvaldības ziņojumu par pagājušo gadu, kas sagatavots saskaņā ar Korporatīvās pārvaldības konsultatīvās padomes 2020. gada nogalē aktualizēto Korporatīvās pārvaldības kodeksu (Labas korporatīvās pārvaldības ieteikumi uzņēmumiem Latvijā) prasībām, izpildes skaidrojumu sniedzot atbilstoši "ievēro vai paskaidro" principam.

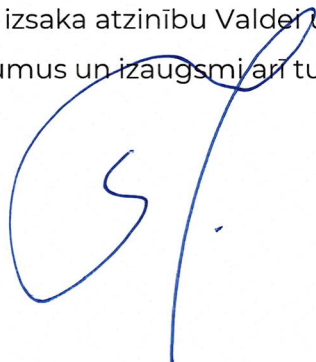
Padome uzskata, ka Valde ir paveikusi būtisku darbu, lai Sabiedrība savā darbībā ievērotu ieteiktos korporatīvās pārvaldības principus. Arī Padome savā darbībā vadās pēc šiem principiem.

Atskaites periodā Padome ir regulāri saņēmusi Valdes ziņojumus par Sabiedrības darbību, saimniecisko un finansiālo stāvokli. Padome ir uzraudzījusi Valdes darbību visos galvenajos virzienos un sekojusi, lai Sabiedrība strādātu saskaņā ar normatīvajiem aktiem, Sabiedrības statūtiem un akcionāru pilnsapulces lēmumiem, kā arī izteikusi priekšlikumus Sabiedrības darba uzlabošanai.

Sabiedrības 2023. gada pārskata revīziju ir veikusi zvērinātu revidentu komercsabiedrība - AS "Nexia Audit Advice". Padome ir saņēmusi revidenta ziņojumu, kur ir atzīts, ka finanšu pārskats sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par Sabiedrību, kā arī par tās darbības finanšu rezultātiem un naudas plūsmu 2023. gadā saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprināto Starptautisko finanšu pārskatu standartu prasībām.

Sabiedrības Padome izsaka atzinību Valdei un darbiniekiem par viņu veikumu 2023. gadā un novēl panākumus un izaugsmi arī turpmāk.

Padomes priekšsēdētājs

Guntars Reidzāns